

Nhận diện điều khoản mềm trong thư tín dụng và biện pháp hạn chế rủi ro

Lê Thị Anh Đào⁽¹⁾ • Trần Hùng Như Anh⁽²⁾

Ngày nhận bài: 13/7/2016 | Biên tập xong: 02/3/2017 | Duyệt đăng: 10/3/2017

TÓM TẮT: Các điều kiện và điều khoản trong thư tín dụng (TTD) quyết định phần lớn sự phù hợp trên bề mặt chứng từ. Việc không nhận diện được những điều khoản đặc biệt làm tăng rủi ro bất hợp lệ, thậm chí còn rơi vào rủi ro bị gian lận. Bằng phương pháp phân tích tình huống chọn lọc, nhóm tác giả phân tích nguyên nhân của điều khoản mềm (một dạng điều khoản đặc biệt), từ đó rút ra cách nhận diện và đề xuất một số biện pháp hạn chế ảnh hưởng tiêu cực mà điều khoản mềm mang lại.

TỪ KHÓA: điều khoản mềm, gian lận, tín dụng chứng từ

1. Giới thiệu

Trong các phương thức thanh toán quốc tế, tín dụng chứng từ là phương thức được nhà xuất khẩu lựa chọn nhiều nhất khi chưa biết rõ về nhà nhập khẩu, vì với phương thức này việc được thanh toán không phụ thuộc vào thiện chí của nhà nhập khẩu mà được ngân hàng phát hành cam kết thanh toán với điều kiện bộ chứng từ xuất trình phù hợp với TTD do ngân hàng phát hành. Như vậy để được thanh toán, nhà xuất khẩu (người thụ hưởng TTD) cần đảm bảo xuất trình bộ chứng từ phù hợp với các điều kiện, điều khoản của TTD. Chính vì thế, việc kiểm tra nội dung TTD để xác định có thể đáp ứng các yêu cầu hay không là công việc quan trọng của người thụ hưởng.

Thực tế, TTD có thể bao hàm những điều khoản không rõ nghĩa, người thụ hưởng TTD không dễ dàng nhận ra đó là những điều khoản gây khó khăn trong việc thực hiện. Theo thuật ngữ của người làm công tác ngân hàng, đó là những điều khoản mềm. Cũng chính vì thế mà tỷ lệ bộ chứng từ xuất trình lần đầu tiên tại

ngân hàng phục vụ nhà xuất khẩu (ngân hàng của người hưởng lợi) chứa đựng các sai biệt làm cho bộ chứng từ không hợp lệ chiếm đến trên 70% (ICC, 2010).

Nhận thức vấn đề trên, nhóm tác giả phân tích các tình huống chứa điều khoản mềm trong thực tiễn và vận dụng những nguồn luật, tập quán quốc tế quy định về xuất trình chứng từ phù hợp, kết hợp để rút ra những nhận định về nguyên nhân xuất hiện điều khoản mềm và phân loại các điều khoản mềm, nhằm mục đích hỗ trợ người thụ hưởng dễ dàng nhận diện những điều khoản mềm trong TTD và có những biện pháp nhằm hạn chế rủi ro trong giao dịch tín dụng chứng từ.

⁽¹⁾ Lê Thị Anh Đào - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; Lầu 1, số 39 Hàm Nghi, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh; Email: anhdaolet@yahoo.com.vn.

⁽²⁾ Trần Hùng Như Anh - Ngân hàng Indovina ; 97A Nguyễn Văn Trỗi, phường 12, Quận Phú Nhuận, TP. Hồ Chí Minh; Email: nhuanh.buzz@gmail.com.